

NOTAT

25. august 2011

J.nr. 1603/1108-0005

Energistyrelsens redegørelse for forløbet forud, under og efter tilsynsbesøget hos United Plantations i september 2010, jf. spørgsmål 798 MPU alm. del.

Baggrund

Politikeren bragte primo september 2010 en artikelserie vedrørende miljø- og arbejdsforhold i plantagerne på United Plantations i Malaysia. Der blev i denne forbindelse også rettet spørgsmål vedrørende de fire vedvarende energiprojekter, som indgår i det statslige JI/CDM-program med virksomheden. Disse projekter omfatter etablering af biogas- og biomasseanlæg, hvor affaldsprodukterne fra palmeolieproduktionen udnyttes til at producere vedvarende energi. Samtidig sikrer projekterne bl.a. en mere effektiv spildevandsrensning. Det statslige JI/CDM-program omfatter pt. i alt 77 konkrete projekter i 16 lande, hvor den danske stat - ofte på et tidligt tidspunkt - er gået ind i at udvikle konkrete klima- og energiprojekter i et langsigtet samarbejde med lokale projektere.

Det blev allerede i forbindelse med artiklerne i september 2010 præciseret fra Energistyrelsens side, at Energistyrelsens samarbejde med United Plantations alene omfatter de fire energiprojekter og ikke virksomhedens plantagedrift. Energistyrelsen har hverken kompetence, ressource eller ekspertise vedrørende plantagedrift i Malaysia, herunder brugen af pesticider. Det har dog været vigtigt for Energistyrelsen, at United Plantations - som den første palmeolieolieproducent i verden - blev certificeret som bæredygtig af Roundtable for Sustainable Palm Oil (RSPO) i 2008, jf. nærmere nedenfor.

På baggrund af Politikens artikelserie i september 2010 og på grundlag af det etablerede samarbejde omkring energiprojekterne rettede Energistyrelsen den 9. september 2010 henvendelse til virksomheden for at presse på for en hurtigere udfasning af det i Politiken omtalte ukrudtsmiddel paraquat og insektbeskyttelsesmidlet monocrotophos.

Virksomheden oplyste i sit svar til Energistyrelsen, at udfasningen af paraquat forventedes fremrykket til udgangen af september 2010, og at brugen af monocrotophos var signifikant reduceret siden 2006 med en intern virksomhedsmålsætning om helt at udfase medio 2011.

Energistyrelsen tog imidlertid initiativ til, at der blev gennemført en uafhængig, ekstern evaluering af brugen af paraquat og monocrotophos - uanset at CDM-projekterne som nævnt ikke omfatter plantagedriften. For Energistyrelsen var det afgørende, at denne evaluering blev gennemført af en faglig, uafhængig ekspert, idet Energistyrelsen som nævnt hverken har kompetence, ressource eller ekspertise vedrørende brug af pesticider i palmeolieplantager. Da Energi-

styrelsen heller ikke har formel adgang til plantagerne, forudsatte en sådan evaluering virksomhedens forudgående indforståelse.

Der henvises nærmere til Energistyrelsens første redegørelse om United Plantations af 17. september 2010 med tilhørende dokumentation som fremsendt til MPU.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af FT spørgsmål S 2752 og S 2754 samt MPU 976, 977, 978, 987, 988 alm. del og EPU 219 alm. del.

Tilsynsbesøget blev gennemført den 28.-29. september 2010. Evalueringen af brugen af paraquat og monocrotophos blev foretaget af en uafhængig international kontrollør fra Control Union Certifications, som er akkrediteret til at gennemføre bæredygtigheds certificeringer i henhold til RSPO. RSPO er en international non-profit organisation, som blev stiftet i 2004, og hvis retningslinjer for bæredygtighed, herunder brug af sprøjte- og insektmidler i palmeolieplantager, er udarbejdet i samarbejde med en lang række aktører blandt andet Verdensnaturfonden WWF. Derudover havde Miljøstyrelsen udlånt en faglig ekspert, som bistod i vurderingen af virksomhedens planer for udfasning af monocrotophos.

Der indgik endvidere et møde med den malaysiske NGO Tenaganita, jf. svar på MPU 987 alm. del. og EPU 219 alm. del, samt kontakt til den læge i nabolandsbyen, som var blevet citeret i Politiken i forbindelse med sagen.

Control Union Certifications konkluderede at brug og håndtering af pesticider, herunder monocrotophos på United Plantations, ikke gav anledning til bemærkninger og er i overensstemmelse med RSPO's bæredygtighedskriterier. United Plantations blev allerede i 2008 certificeret bæredygtig af RSPO gennem dokumenteret opfyldelse af 125 nærmere angivne bæredygtighedsindikatorer. Brug og håndtering af plantebeskyttelsesmidler indgår heri, og udover detaljerede krav om korrekt håndtering, sikkerhedsudstyr og -procedurer samt regelmæssig lægekontrol er det et krav fra RSPO, at der kan fremlægges en dokumenteret og tilfredsstillende plan for udfasning og/eller minimering af kemikalier klassificeret som 1A eller 1B af WHO samt for ukrudtsmidlet paraquat.

Som led i RSPO-certificeringen blev der desuden både i 2009 og 2010 gennemført kontrolbesøg af en uafhængig, RSPO-akkrediterede kontrollør.

Det bekræftedes endvidere under tilsynsbesøget 28-29. september 2010, at udfasningen af paraquat var fremrykket og allerede ophørt.

For så vidt angik brugen af monocrotophos, blev der dokumenteret et udvidet biologisk beredskab og et faldende forbrug af monocrotophos siden 2006 i overensstemmelse med RSPO's krav og bestemmelser. Virksomheden tilkendegav derudover, at deres interne mål om at udfase monocrotophos fremrykkes fra medio 2011 til 31. marts 2011. Det blev dog understreget - jf. også Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010 - at i helt ekstraordinære situationer, hvor der måtte forekomme udbrud af skadedyr, kunne der gøres brug af monocrotophos under særlige beskyttelsesforanstaltninger indtil det udviklingsarbejde, som virksomheden havde iværksat med store kemikalieproducenter bl.a. Bayer og BASF havde fundet et alternativ. Et sådant ekstraordinært brug ligger fortsat inden for rammerne af de bæredygtig-

hedskriterier, som RSPO certificeringen dikterer, og kræver i øvrigt en forudgående undersøgelse fra det malaysiske Landbrugsministerium og dertil en speciel godkendelse for køb.

Miljøstyrelsens faglige ekspert i plantebeskyttelsesmidler og biologisk bekæmpelse vurderede efter tilsynsbesøget, at United Plantations samlede tiltag med hensyn til at udfase brugen af monocrotophos er tilfredsstillende og ambitiøse.

Med hensyn til håndtering af pesticider er det endvidere et krav fra RSPO, at alle, der håndterer pesticider, skal lægeundersøges årligt. United Plantations har oplyst, at dette sker hver eller hver anden måned, og at virksamheden gennem 12.000 lægeundersøgelser kan dokumentere, at der ikke har været tilfælde af pesticidforgiftning siden 2005; herudover viser virksomhedens arkiver tilbage til 1995, at der ikke har været registreret alvorlige pesticidforgiftninger.

Der henvises nærmere til Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010 med tilhørende dokumentation som fremsendt til MPU.

Konklusionerne i tilsynsredegørelsen svarer til konklusionerne i en tilsvarende rapport udarbejdet af PriceWaterhouseCoopers efter et tilsynsbesøg den 15.-17. september 2010 for AAK Aarhus Karlshamn samt vurderingerne i de årlige RSPO-kontrolrapporter.

Opfølgning i efteråret 2010

Direktør Irene Fernandez fra den malaysiske NGO Tenaganita citeres 28. oktober 2010 i Politiken for kritik af Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober vedr. brugen af paraquat. Da tilsynsbesøget som nævnt dokumenterede, at brugen af paraquat var ophørt, rettede Energistyrelsen fornyet henvendelse til Tenaganita, der imidlertid ikke reagerede. Det var dermed ikke muligt at få Tenaganita's bekræftelse eller uddybning af de citerede udtalelser, jf. svar på MPU spørgsmål 131 alm. del.

Den 29. oktober 2010 citerer Politiken en medarbejder fra FNs organisation for Food and Agriculture (FAO) for at undre sig over Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010. Den pågældende FAO-medarbejder afviste efterfølgende skriftligt Politikens udlægning med henvisning til, at hans udtalelser var møntet på generel brug af sprøjtemidler i udviklingslande og ikke United Plantations eller tilsynsredegørelsen, som han ikke havde læst, jf. svar på MPU spørgsmål 133 alm. del.

Der henvises i øvrigt til besvarelse af MPU spørgsmål 99, 130 og 132 alm. del.

Folketingets Ombudsmand traf den 10. december 2010 afgørelse i Politikens klage vedr. Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010, jf. *BILAG 1: Energistyrelsens tilsynsbesøg på United Plantations, j.nr. 1603/1104-0025*.

Opfølgning i foråret 2011

United Plantations meddelte ultimo marts 2011, at virksamheden ikke ville nå det interne mål om helt at udfase monocrotophos pr. 31. marts 2011, idet der endnu ikke i samarbejdet med bl.a. Bayer og BASF var fundet et alternativ. Som det fremgår af Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010, havde virksomheden i forhold til sin fremrykkede interne målsætning ta-

get forbehold for, at det udviklingsarbejde, som var igangsat med flere store kemikalieproducenter, havde resulteret i et alternativ. United Plantations oplyste samtidig, at virksomheden fortsat kun vil anvende monocrotophos efter særlige retningslinjer og kun som sidste led i et 5-trins skadedyrsbekæmpelsesprogram. I lyset af den nye oplysning anmodede Energistyrelsen imidlertid virksomheden om en nærmere redegørelse og på denne baggrund rekvirerede Energistyrelsen medio april en yderligere ekstern evaluering af United Plantations' samlede initiativer med henblik på helt at ophøre med brugen af insektmidlet monocrotophos. Ekspertvurderingen gennemføres også her af RSPO-akkrediterede kontrollører med henblik på rapportering i august 2011. Energistyrelsen har d. 18. august 2011 modtaget et udkast til rapporten, som imidlertid har visse mangler i forhold til kommissoriet. Udkast er vedlagt til orientering, jf. BILAG 2, og endelig version vil blive oversendt, så snart den foreligger.

Der henvises nærmere til orientering til MPU af 6. og 15. april 2011 (inkl. Energistyrelsens statusnotat af 14. april 2011) samt svar på Folketings spørgsmål. S 1597 og 1599.

Den årlige RSPO-kontrolrapport for 2010 for United Plantations, som har et særligt fokus på brug af pesticider, er offentlig tilgængelig. Kontrolrapporten konstaterer, at palmeolieproduktionen på United Plantations fortsat opfylder RSPO's bæredygtighedskrav, herunder vedr. arbejdsvilkår og håndtering af kemikalier/pesticider. Rapporten er oversendt til MPU den 6. april 2011.

Pressenævnet træffer den 2. marts 2011 kendelse i sag nr. 10-70/5 om United Plantations, jf. *BILAG 3: Delvis grundlag for genmæle. Pålæg om offentliggørelse trods et debatindlæg bragt på Kultursiderne. Dissens vedr. research. Placering og kommentar. MAL § 39 og § 49.*

Politikens artikler i juni 2011

Politiken bad i foråret 2011 om aktindsigt i Energistyrelsens korrespondance med United Plantations gennem de seneste 4 år. Dokumenterne gav anledning til yderligere artikler i Politiken i juni 2011, hvor der blev rejst tvivl om uvildigheden i Energistyrelsens tilsynsredegørelse fra 25. oktober 2010 (se artikeloversigt nedenfor).

Energistyrelsens svar på de rejste problemstillinger vedlægges, jf. *BILAG 4: Energistyrelsens svar på Politikens artikler*. Ligeledes reagerede tillidsmændene i Energistyrelsen med et fælles indlæg i Politiken (se artikeloversigt nedenfor).

Energistyrelsen har således allerede i væsentligt omfang forholdt sig til de spørgsmål og problemstillinger, som Politikens artikler rejste. Nedenfor redegøres nærmere for en række spørgsmål, idet der i øvrigt fortsat henvises til Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010 med tilhørende dokumentation samt løbende orientering til Folketinget.

Ikke et prestigeprojekt for Energistyrelsen

Energistyrelsens projekter med United Plantations fremstilles i Politikens artikler som "Energistyrelsens prestigeprojekter." Det er Energistyrelsen ikke enig i. Samarbejdet med United Plantations blev indledt, mens CDM-opgaverne lå i Udenrigsministeriet og består som nævnt ovenfor af fire vedvarende energiprojekter, som - udover at reducere den samlede udledning af drivhusgasser i Malaysia - sikrer en mere effektiv spildevandsrensning. Projekterne udgør en marginal mængde af Energistyrelsens samlede projektportefølje. Energistyrelsen har som led i det statslige JI/CDM-program pt. 77 projekter fordelt på 16 lande, som alle bidrager til at

mindske den globale drivhusgasudledning samtidig med, at der er positive lokale miljø- og sociale effekter. Mængdemæssigt udgør projekterne med United Plantations i alt 1,5 % af den statslige JI/CDM-portefølje.

Spørgsmål fra FN

Det fremgår af Politikens artikel "United Plantations planlagde kontrol af sig selv" fra 26. juni 2011, at det skulle have skabt "noget nær panik" for både United Plantations og Energistyrelsen, at FN i foråret stillede nogle spørgsmål i forbindelse med den sædvanlige godkendelsesprocedure af sådanne CDM-projekter.

FN har ikke - som fremført i Politiken - stillet spørgsmål til det nævnte projekt. Der er derimod stillet spørgsmål af den uafhængige kontrollør Tüv Süd (Designated Operational Entity - DOE), der har bedt om nærmere oplysninger om denne ekstra biogasproduktion som led i verifikationen af CDM-kreditterne. Det drejer sig konkret om et biogasprojekt, der allerede er registreret af FN, og som nu producerer mere biogas end først antaget, hvilket har foranlediget DOE spørgsmålet. Sådanne spørgsmål fra DOE'erne er helt rutinemæssige i forbindelse med godkendelse af CDM-projekter og godkendelse af opgørelsen af kreditter fra CDM-projekter. Det gælder ikke alene for danske CDM-projekter, men for alle CDM-projekter i det hele taget. Tilvejebringelsen af sådan, supplerende dokumentation sker altid i et samarbejde mellem projektpartnerne, herunder med inddragelse af konsulentkapacitet mv.

FAO's retningslinjer

Det fremgår bl.a. af ovennævnte artikel i Politiken fra 26. juni 2011, at Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010 ikke tager højde for FAO's retningslinjer. Ifølge artiklen konkluderer tilsynsredegørelsen, "at der ingen problemer var med arbejdsforholdene, selvom virksomheden brugte pesticider, der er så farlige, at de er forbudte i Danmark og resten af EU, og som FN's Landbrugsorganisation, FAO, fraråder at bruge - særlig i lande som Malaysia".

Som det fremgik af Energistyrelsens tilsynsredegørelse fra 25. oktober 2010, ophørte brugen af paraquat ultimo september 2010. FAO's Code of Conduct kunne derfor konstateres overholdt, for så vidt angik paraquat.

Den uafhængige RSPO-akkrediterede kontrollør - Control Union Certifications - har herudover dokumenteret, at United Plantations siden 2008 har overholdt RSPO's detaljerede krav om bl.a. korrekt håndtering af plantebeskyttelsesmidler, brug af sikkerhedsudstyr og - procedurer, samt regelmæssig lægekontrol af alle medarbejdere, som håndterer sprøjtemidler, og har samtidig dokumenteret, at United Plantations ikke har haft tilfælde af pesticidforgiftninger siden 2005.

RSPO's kontrolrapport for 2010, som har særlig fokus på brugen af pesticider, konstaterer tilsvarende, at palmeolieproduktionen på United Plantations fortsat opfylder RSPO's bæredygtighedskrav, herunder vedr. arbejdsvilkår og håndtering af kemikalier/pesticider.

RSPO's principper og kriterier baserer sig på en lang række internationale standarder, herunder bl.a. ILO-konventioner, FN-deklarationer, Stockholm konventionen og FAO International Code of Conduct on the Distribution and Use of Pesticides. jf. "RSPO Principle and Criteria" (bilag 2 til redegørelsen af 25. oktober 2010).

For så vidt angik brugen af monocrotophos, viste afrapporteringen fra Control Union Certifications samt vurderingen fra den udlånte ekspert fra Miljøstyrelsen, at sikkerheden vedrørende brug af monocrotophos er tilfredsstillende, og at den samlede udfasningsplan for monocrotophos er tilfredsstillende og ambitiøs. Endvidere bemærkes, at den biologiske skadesdyrsbekæmpelse (Integrated Pest Management – IPM), som United Plantations har intensiveret siden 2006, er en vigtig del af udfasningsplanen, og et sådant proaktivt initiativ indgår også som en del af FAO's Code of Conduct.

Som nævnt bemærkes i øvrigt, at Politiken i oktober 2010 citerede en medarbejder fra FNs organisation for Food and Agriculture (FAO) for at undre sig over Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010. Den pågældende FAO-medarbejder afviste efterfølgende skriftligt Politikens udlægning med henvisning til, at hans udtalelser var møntet på general brug af sprøjtemidler i udviklingslande og ikke United Plantations eller tilsynsredegørelsen, som han ikke havde læst, jf. svar på MPU spørgsmål 133 alm. del.

Energistyrelsens rolle

Som det fremgår af Energistyrelsens svar mv. til Politiken, jf. BILAG 5, er det Energistyrelsens vurdering, at Politikens artikler bygger på en række misforståelser omkring Energistyrelsens rolle i forbindelse med vurderingen af brugen og håndteringen af pesticider i plantagerne på United Plantations.

Helt grundlæggende omfatter Energistyrelsens samarbejde med United Plantations fire konkrete energiprojekter - og ikke virksomhedens plantagedrift. Energistyrelsen har ikke formel adgang til plantagerne, der ikke er omfattet af Energistyrelsens kontraktlige samarbejde med United Plantations. I sagens natur har Energistyrelsen heller ikke myndighed, kompetence eller ekspertise over for malaysisk plantagedrift generelt eller konkret i forhold til United Plantations, herunder i brugen af pesticider eller insektmidler i palmeolieplantagerne. Energistyrelsen har derfor ikke adgang til United Plantations plantager uden forudgående aftale med virksomheden. Derudover er der ikke tale om et tilsyn svarende til eksempelvis det, arbejdsmiljømyndighederne udøver herhjemme. Tilsynsbesøget beroede på det eksisterende samarbejde med United Plantations om de fire vedvarende energiprojekter, hvilket også fremgik af Energistyrelsens redegørelser af 17. september og 25. oktober 2010, og baserede sig på uafhængig, ekstern ekspertise.

Det har dog i forbindelse med samarbejdet med virksomheden omkring de fire energiprojekter været vigtigt for Energistyrelsen, at produktionen på United Plantations' plantager er certificeret som værende bæredygtige af RSPO - jf. nærmere i Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010.

Det har derfor også været afgørende for Energistyrelsen, at den faglige evaluering af virksomhedens plantagedrift, herunder brugen af pesticider, blev udført af en uafhængig tredjepart med særlig ekspertise inden for brug og håndtering af pesticider (insektmidlet monocrotophos) under varme forhold og efter transparente og ambitiøse retningslinjer.

Derfor blev en af RSPO akkrediteret, uafhængig international ekspert valgt til at udføre denne evaluering efter de retningslinjer, som RSPO i øvrigt har fastlagt, jf. også Energistyrelsens redegørelser af 17. september og 25. oktober til MPU. Endvidere deltog en udlånt ekspert fra Miljøstyrelsen til at bistå i denne vurdering.

Den faglige vurdering i forbindelse med tilsynsbesøget

Det er således en misforståelse, at Energistyrelsens medarbejdere skulle have varetaget en tilsynsbesøg eller udført den faglige evaluering og kontrol af brugen af pesticider i plantagerne. De faglige vurderinger beror på den uafhængige, RSPO-akkrediterede Control Union Certifications og dennes særlige ekspertise og erfaring inden for palmeolieproduktion og plantagedrift. Kontrolløren udførte sit arbejde inden for de retningslinjer og krav, som RSPO har fastlagt for bæredygtig plantagedrift. Endvidere deltog som nævnt en udlånt ekspert fra Miljøstyrelsen.

RSPO er - som det fremgår nærmere af Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010 - en international non-profit organisation, som består af en lang række medlemmer, herunder banker, direkte forbrugere, producenter, raffinaderier, forhandlere samt miljøorganisationer, herunder WWF, Conservation International, Oxfam International, Pesticide Action Network mfl. En RSPO certificering foretages af en uafhængig, RSPO-akkrediteret tredjepart med udgangspunkt i 125 fastlagte bæredygtighedsindikatorer, som virksomheden skal dokumentere at leve op til – også gennem en omfattende kontrol af de faktiske forhold i plantage og palmeoliemølle. En bæredygtigheds certificering gælder i 5 år og kræver, at virksomheden årligt kontrolleres af en uafhængig, RSPO-akkrediteret kontrollør. På et sådant kontrolbesøg gennemgås alle 125 indikatorer, dokumenteret materiale krydstjekkes med eksakte forhold og kontrollørerne udfører interviews med medarbejdere fra alle dele af produktionen uden, at virksomhedsledelsen er til stede. Brug og håndtering af pesticider indgår selvsagt i disse bæredygtighedsindikatorer.

Control Union Certifications' afrapportering fra det særlige tilsynsbesøg i september var vedlagt som bilag til Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010. Herudover indgik denne afrapportering i den seneste kontrolrapport fra RSPO i 2010. Herudover havde Miljøstyrelsen som nævnt udlånt en faglig ekspert til at bistå i vurderingen, jf. også svar på MPU spørgsmål 987 alm. del. samt Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober. Efter Energistyrelsens opfattelse er dette også vigtigt i forhold til den rejste kritik omkring habilitet, jf. nærmere nedenfor.

Anmeldt tilsynsbesøg

Det fremgår af Politiken artikel den 26. juni 2011, at Energistyrelsen og den særlige ekspert fra Control Union Certifications skulle have givet indtryk af, at der ville være tale om et uanmeldt kontrolbesøg på United Plantations.

Energistyrelsen har ikke lagt skjul på, at der var tale om et anmeldt besøg, eftersom styrelsen ikke er kompetent myndighed i forhold til brugen af pesticider i Malaysia og derfor heller ikke har adgang til plantagerne uden forudgående aftale. Besøget og det planlagte tidspunkt fremgår bl.a. af Energistyrelsens redegørelse af 17. september 2010. Ligeledes har det hele tiden været klart, at evalueringen baserede sig på den uvildige RSPO-akkrediterede eksperts gennemgang i overensstemmelse med gældende RSPO-retningslinjer. Besøget var dermed heller ikke planlagt ”i alle detaljer med virksomheden”. Eksperten fra Control Union Certifications fulgte de krav og retningslinjer, som gælder for RSPO, herunder for gennemførelsen af en konkret inspektion.

Udtalelse fra United Plantations direktør

I ovennævnte artikel i Politiken den 26. juni 2011 kritiseres, at det ikke fremgik af Energistyrelsens redegørelse, at United Plantations direktør har udtalt, at ledelsen ikke kunne ”benægte, at der forekommer episoder, hvor ansatte tager noget af deres sikkerhedsudstyr af, når ledelsen eller tilsynsførere ikke er i nærheden”.

Den pågældende udtalelse fremgår af svarbrevet af 10. september 2010 fra United Plantation til Energistyrelsen, som var vedlagt Energistyrelsens første redegørelse af 17. september. Det fremgik endvidere af Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010, at hvis det registreres, at en medarbejder ikke bruger beskyttelsesudstyret korrekt, får medarbejderen en skriftlig advarsel og en personlig samtale. Efter tredje advarsel flyttes medarbejderen til andet arbejde eller afskediges.

Som omtalt indgår brug og håndtering af pesticider i de 125 bæredygtighedsindikatorer, som danner grundlag for en RSPO-certificering og de årlige RSPO-kontroller. Ligeledes indgik brug og håndtering af monocrotophos i det særlige tilsynsbesøg i september 2010, hvor den uafhængige ekspert konkluderede, at alle sikkerhedsforanstaltninger var overholdt, og at der ikke har været nogle tegn på forgiftninger. Dette bekræftes endvidere i den seneste officielle RSPO-kontrolrapport fra 2010.

Det er også et krav fra RSPO, at alle, der håndterer pesticider, skal lægeundersøges årligt. Det indgik i dokumentationen fra tilsynsbesøget i september, jf. afrapporteringen fra Control Union Certifications, at samtlige 427 personer, som håndterer pesticider på United Plantations, undersøges hver eller hver anden måned, hvilket dokumenteredes ved knap 12.000 lægeundersøgelser siden 2005.

Frokostarrangement, ophold i gæstehus mv

I ovennævnte artikel i Politiken fra 26. juni 2011 samt artiklen ”Styrelse lod firma deltage i miljøkontrol” samme dag omtales, at udsendte medarbejdere fra Energistyrelsen boede på United Plantations gæstehuse i forbindelse med tilsynsbesøget, og at en medarbejder har spist frokost i København med virksomhedens direktør – begge forhold, der kritiseres af avisens anvendte kilder.

Det er korrekt, at Energistyrelsens projektmedarbejdere har en samarbejdsrelation med de projektere, som indgår i det statslige CDM-program. Det gælder tilsvarende for konsulenter, FN-kontrollører, etc. Dette indebærer også lejlighedsvis repræsentation med projektere, konsulenter, etc. i overensstemmelse med de statslige regler herfor.

Det er også korrekt, at Energistyrelsens medarbejdere lejlighedsvist bor i gæstehuse, som er beliggende i tilknytning til plantager og palmeolie-møller, når et projektbesøg strækker sig over flere dage. I det konkrete tilfælde har Energistyrelsens medarbejdere kun enkelte gange tidligere overnattet på United Plantations i forbindelse med projektbesøg, som strakte sig over flere dage. Siden 1. januar 2008, hvor CDM overgik til Energistyrelsen, har der i alt været 4 overnatninger af medarbejdere fra Energistyrelsen i United Plantations gæstehuse. Det har Energistyrelsen ikke tidligere vurderet som et problem – hverken i forhold til statens almindelige rejse- og repræsentationsregler eller forvaltningsmæssige hensyn, herunder habilitet – men alene som en praktisk foranstaltning, der i mange tilfælde sparer tid, da projekterne i sagens natur ofte befinder sig på afsidesliggende steder. Energistyrelsens CDM-konsulenter benytter således også lejlighedsvist gæstehuse i både Malaysia og Indonesien i forbindelse med

bistand til energiprojekterne. Det er også almindeligt, at de officielle RSPO-kontrollører overnatter i gæstehuse i forbindelse med RSPO-tilsyn uden, at det har anfægtet RSPO's uafhængighed.

Der er givet indtryk af, at disse gæstehuse er særlige, "direktørnære" faciliteter. Det er ikke tilfældet. Der er tale om virksomhedens gæstehusfaciliteter, som typisk stilles til rådighed for tilrejsende leverandører, konsulenter, samarbejdspartnere, etc. Der er ingen ekstraordinære luksusforhold knyttet til disse gæstehuse – tværtimod, sammenlignet med almindelig hotelstandard under statsaftaler. Modtagne måltider er modregnet i henhold til de almindelige, statslige rejseregler.

Spørgsmålet om overnatninger i gæstehus samt frokost har været forelagt Personalestyrelsen, der oplyser følgende:

"Det fremgår af vejledningen om reglerne for god adfærd i det offentlige, at udgangspunktet er, at offentligt ansatte ikke bør modtage gaver eller andre fordele fra private i forbindelse med deres arbejde. Såfremt der modtages sådanne fordele, bør den ansatte selv betale herfor.

Det er generelt Personalestyrelsens vurdering, at offentligt ansatte kan modtage en frokost, middag mv. i forbindelse med fx et dialogmøde, kundemøde, kontraktindgåelse eller som afslutning på et projekt eller arbejde, i det omfang det ikke har omfattende karakter. Hvis der er tvivl, anbefales det, at vedkommende myndighed afholder udgiften, forudsat at dette kan ske inden for de relevante bevillingsmæssige rammer.

Som den pågældende sag foreligger oplyst, er det Personalestyrelsens vurdering, at der ikke tale om, at Energistyrelsens medarbejdere har modtaget gaver eller andre fordele i forbindelse med kontrolbesøget hos United Plantations i Malaysia."

For så vidt angår spørgsmålet om habilitet, har det som nævnt været afgørende for Energistyrelsen, at de faglige vurderinger i forbindelse med det særlige tilsynsbesøg i september er foretaget af en uafhængig tredjepart efter de retningslinjer, som er opstillet af RSPO. Ligeledes at Miljøstyrelsen havde udlånt en ekspert til at bistå hermed.

Den malaysiske læges rolle

Det fremgår af Politikens artikel "Energistyrelsen viderebragte forkerte oplysninger" den 29. juni 2011, at en videooptagelse af avisens interview med den lokale landsbylæge Dr. Ravindran R. Naidu skulle bekræfte, at tilsynsredegørelsen fra 25. oktober 2010 var behæftet med fejl. Politiken har siden september sidste år citeret Dr. Naidu for, at han har set 5-10 tilfælde af pesticidforgiftning fra United Plantations om måneden. United Plantations har ultimo juni 2011 offentliggjort et transcript af interviewet mellem Politiken og lægen, som blev optaget af Tenaganita. Udskriften bekræfter, at lægen udtalte sig tvetydigt, idet han dels svarer ja til journalistens spørgsmål om, hvorvidt det er fra United Plantations, han har set 5-10 tilfælde af pesticidforgiftning om måneden. Kort efter udtaler han, at han ikke har set arbejdere fra United Plantations med symptomer på paraquatforgiftning i de sidste 10 år.

Allerede i en skriftlig erklæring af 10. oktober 2010 fra Dr. Naidu til Energistyrelsen præciserede lægen, at hans udtalelser var møntet på plantager generelt og ikke United Plantations: "I wish to put on record that all statements made by me in my interview with Mr. Claus Blok Thomsen

was in respect of pesticide poisoning cases in the context of plantations in general and not attributable to the United Plantations specifically. Any allegation that I had attributed the poisoning cases to United Plantations is erroneous and reported out of context. I have seen patients from United Plantations but they are not related to chemical poisoning but general ailments. I hope this clears the air with regards to the controversy at hand. Yours faithfully, Dr. Ravindran R. Naidu.” (Jf. Bilag 9 til tilsynsredegørelsen af 25. oktober 2010).

Energistyrelsen indhentede ligeledes udtalelse fra Tenaganita, der som sagt deltog i Politikens interview med lægen. Tenaganita oplyste tilsvarende i brev af 11. oktober 2010, at lægen udtalte sig tvetydigt, men set i forhold til interviewets generelle kontekst, var Tenaganita enig med lægen i, at han var fejlciteret: *”Tenaganita has reviewed the events and circumstances leading to the production of video/s and publication of articles in various fora by Politiken. It has, in particular, examined the interview of Dr Ravindran Naidu by Politiken. In this context, it has further verified the abovementioned interview with its own recording of the said event. We are now amenable to say that the statement attributed to Dr Ravindran Naidu in respect of poisoning cases from the United Plantations is erroneous, given the general context of the interview. We believe that it was made in the context of plantations in general. As in all cases of ambiguity, there could be 2 interpretations of disputed facts. Dr Ravindran should be given the benefit of doubt. Thank you. Dr. Irene Fernandes, director, Tenaganita sdn bhd.” (Jf. bilag 8 til tilsynsredegørelsen af 25. oktober 2010).*

I en mail af 28. juni 2011 til Politikens chefredaktør har Dr. Naidu gentaget, at han ikke har set arbejdere fra United Plantations med symptomer på pesticidforgiftning siden 2002, ligesom lægen beklager, at Politiken fortsat tillægger ham dette synspunkt.

Energistyrelsen har ud over lægens og Tenaganita's skriftlige kommentarer lagt vægt på dokumentationen fra tilsynsbesøget i september 2010, jf. afrapporteringen fra Control Union Certifications, hvoraf fremgår, at samtlige 427 personer på alle United Plantations plantager, som håndterer pesticider, undersøges hver eller hver anden måned, hvilket blev dokumenteret ved knap 12.000 lægeundersøgelser siden 2005.

Der henvises i øvrigt til Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010.

WWF's rolle

WWF-Danmark citeres i en artikel den 27. juni 2011 under overskriften ”WWF føler sig misbrugt af Energistyrelsen” for, at de føler sig taget til ”indtægt for”, at Energistyrelsens tilsynsredegørelse af 25. oktober 2010 er i orden.

Der må efter Energistyrelsens opfattelse være tale om en misforståelse. Der henvises i tilsynsredegørelsen udelukkende til, at United Plantations er RSPO-certificeret og gennemgår årlige RSPO-kontroller i overensstemmelse med de retningslinjer, som er udarbejdet af RSPO. Det fremgik endvidere, at eksperterne fra den RSPO-akkrediterede Control Union Certifications udførte sin kontrol under tilsynsbesøget i september 2010 inden for rammerne af RSPO's retningslinjer. Der blev redegjort for, at RSPO er en international non-profit organisation, som består af en lang række medlemmer, herunder producenter, forbrugere, forhandlere samt 20 miljøorganisationer, herunder WWF.

Afrapporteringen fra Control Union Certifications indgik som bilag 7 i Energistyrelsens redegørelse af 25. oktober 2010, og indgik som nævnt endvidere efterfølgende i den årlige, officielle RSPO-tilsynsrapport for United Plantations fra 2010.

WWF International har aktivt promoveret RSPO-ordningen, herunder en videopræsentation (se RSPO's hjemmeside www.rspo.org, eller WWF's hjemmeside www.panda.org/palmoil). Det bemærkes, at pågældende WWF video om RSPO er lavet i et samarbejde med en af Energistyrelsens CDM-samarbejdspartnere i Indonesien.

Artikeloversigt:

- *Styrelse lod firma deltage i miljøkontrol*, Politiken 26. juni 2011, 1. sektion side 1
- *United Plantations plan lagde kontrol af sig selv*, Politiken 26. juni 2011, PS side 4
- *Der er ikke tale om et tilsyn i klassisk forstand*, Politiken 26. juni 2011, PS side 5
- *WWF føler sig misbrugt af Energistyrelsen*, Politiken 27. juni 2011, 1. sektion side 3
- *Politikere vil have placeret ansvar for undersøgelse*, Politiken 27. juni 2011, 1 sektion side 3
- *Energistyrelse skal igen se på United Plantations*, Politiken 28. juni 2011, 1. sektion side 5
- *Ledende artikel: Selvbedrag*, Politiken 29. juni 2011, 1 sektion side 1
- *Energistyrelsen viderebragte forkerte oplysninger*, Politiken 29. juni, 1. sektion side 5)
- *DEBAT: UNITED PLANTATION: Embedsmænd arbejder både professionelt og loyalt*, Politiken 1. juli 2011, kultur, side 11

Bilag:

- BILAG 1: Ombudsmandens afgørelse af 10. december 2010
- BILAG 2: Udkast af 12. august 2011 til afrapportering fra Control Union Certifications
- BILAG 3: Pressenævnets afgørelse af 2. marts 2011
- BILAG 4: Energistyrelsens svar på Politikens artikler